

Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

# Kommuneplan for Søgne 2007 -2016

## Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel



# Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

## Forord

### Rådmannens saksframlegg til kommunestyret 21.06.07

Kommuneplanen for Søgne kommune 2007- 2016 inneholder:

- Kap 1. En beskrivende del
- Kap 2. Visjon og overordnede mål
- Kap 3. Satsingsområder med målsetting og strategier for å nå målene
- Kap 4 Kommuneplanens arealdel
- Kap 5 Kommuneplankartet
- Kap 6 Boligbyggeprogram

En omfattende prosess ligger til grunn for utformingen av planen. Når det gjeld kapittel 2 og 3 er det blant annen gjennomført folkemøter. Arealdelen er behandlet i flere runder i politiske organ. Det er gjennomført mekling om arealdisponeringen mellom kommunen, Fylkesmannen i Vest-Agder og Vest-Agder fylkeskommune. Fylkestinget har avgitt uttalelse til planforslaget.

Kommuneplanen skal være retningsgivende og arealdelen til dels bindende når det gjelder hovedtrekkene i utviklingen de kommende 10 årene. Deler av den blir revidert i hver kommunevalgperiode.

Som vedlegg til planen ligger utskrift av den politiske behandlingen av planen. I dette vedlegget finner en omtale av prosessen frem til vedtak og protokoller fra politisk behandling. Der kan en finne frem til de forskjellige partiers holdning og stemmegivning under behandlingen.

Kommunens visjon:

### ”Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel”

Snart 10 000 innbyggere og et ukjent tusentall besøkende har rett på et mangfold av tjenester fra kommunen som organisasjon. I overkant av 500 årsverk fordelt på over 700 personer bruker all sin energi på å gi innbyggerne tjenester daglig, gjennom hele året. Kommunen som organisasjon er en sammensatt og komplisert bedrift. Fra store og teknisk vanskelige arbeidsoppgaver til omsorgs og helsetilbud for små og eldre. Visjonen gjenspeiler en vilje til å utvikle kommunen i samhandling med våre innbyggere.

*Nærhet, handlingsrom og utvikling* er organisasjonens interne verdibegreper, men implementering av disse verdiene vil være meningsløst dersom de ikke førte til konstruktive holdninger i møte med innbyggerne i kommunen. Det er i ”sannhetens øyeblikk”, i møtet med publikum, disse verdiene skal merkes.

- Nærhet i møte med publikum; god kontakt mellom den som yter tjenester og den som tar mot tjenester
- Handlingsrom til å ta avgjørelser; ha menneskelig og faglig trygghet til å ta de avgjørelser som er nødvendig for å yte optimale tjenester

## **Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel**

- Utvikling av egenkompetanse til å utvikle og utnytte tilgjengelige muligheter til yte god service

Utvikling av regionalt samarbeid er en stor utfordring. Søgne kommunestyre har slått fast at samarbeidet skal skje mellom selvstendige kommuner.

Den teknologiske utvikling vil medføre at kontakten mellom kommunens innbyggere og kommunen som tjenesteyter vil skje på andre og forskjellige måter. Det samme gjelder for samarbeid mellom kommuner.

I denne utviklingen er det viktig å ta vare på nærhet og trivsel for oss som bor i kommunen.

Kåre Egil Nerbø  
Rådmann

# Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

## Innholdsfortegnelse

Forord .....	2
Innholdsfortegnelse .....	4
1. Søgne kommune .....	5
1.1 Søgne 2015 .....	5
1.2 Lokalisering og geografiske forhold .....	6
1.3 Befolkningsutvikling og befolkningsstruktur, bosetting og boforhold .....	6
1.4 Helse/sosial/omsorg .....	9
1.5 Arbeid og inntekt .....	9
1.6 Kommuneøkonomi .....	11
1.7 Politisk deltakelse hos innbyggerne .....	11
2. Visjon og overordna mål for Søgne kommune 2006-2016 .....	12
3. Satsingsområder i Søgne kommune 2006-2016 .....	14
3.1 Bærekraftig utvikling .....	14
3.2 Oppvekst .....	16
3.3 Overgang til voksenlivet .....	17
3.4 Helse .....	18
3.5 Omsorg .....	19
3.6 Næring .....	20
3.7 Infrastruktur .....	21
3.8 Kultur .....	22
3.9 Kommunen som leverandør av tjenester .....	23
4. Kommuneplanens arealdel .....	24
4.1 Arealplaner .....	24
4.2 Boligbygging .....	24
4.3 Fritidsboliger – konvertering til boliger .....	26
4.4 Bruk av kystområdene .....	26
5. Kommuneplankartet .....	27
5.1 Kommuneplanens formål .....	27
5.1.1 §20-4 pkt 1 Bygeområder .....	27
5.1.2 §20-4 pkt.2 Landbruk- natur og friluftsområder (LNF områder) .....	29
5.1.3 §20-4 pkt 3 Områder for råstoffutvinning .....	30
5.1.4 §20- 4 pkt 4 Båndlagte områder .....	30
5.1.5 §20-4 pkt.5 Områder for særskilt bruk eller vern av sjø og vassdrag .....	31
5.1.6 §20-4 pkt.6 Viktige ledd i kommunikasjonssystemet .....	32
5.2 Bestemmelser til kommuneplanens arealdel .....	33
5.3 Retningslinjer .....	36
6. Boligbyggeprogram .....	37
7. Vedlegg .....	39

# Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

## 1. Søgne kommune

Søgne er en kystkommune med en skjærgård som består av 1.229 øyer, holmer og skjær. Det er 1.444 hytter i Søgne, og kommunen er den i landet med flest soltimer i året. For mange barn er Søgne det samme som jordbær. Klimaet og terrenget er vennlig, og mennesker har alltid søkt til dette området. Landets eldste funn av et menneskeskjelett er gjort her; steinalderkvinnen Sol. Den første nordmannen var den første sørlendingen. Trolig var det også hit de første innvandrerne kom.

Innbyggertallet har vært i jevn vekst, og siste oppdatering fra 2007 sier 9.743 innbyggere i Søgne kommune. Dette byr på mange utfordringer innen oppvekst, helse, infrastruktur og arealplanlegging, for å nevne noen, men det er utfordringer som forteller en historie om ei bygd der et økende antall mennesker ønsker å bo og at de ønsker å ta del i livet her.

### 1.1 Søgne 2015

Søgne 2015 – slik en ungdom ser det:

*Søgne 2015 et godt sted å bo, sett gjennom en 15-åring.*

*Jeg husker tiden da vi ikke hadde svømmehall... Jeg husker tiden da vi måtte sitte lenge på bussen for å komme tilbake fra svømming, man satt og følte seg ukomfortabel blant en haug av fremmede mennesker som bemerket den tydelige klorklukta. Man var våt i håret og tørr i ansiktet. Men nå, i 2015 slapp man dette forferdelige stresset, vi har fått svømmehall ved siden av kunstgresset. Nå kan man nemlig bare sykle hjem, det var så kort uansett. Og det er kjente folk der, alltid.*

*Jeg husker tiden da vi måtte til byen for å finne kult tøy som ikke alle andre hadde. Det var lenge siden, det! Et stort utvalg hadde vi nå fått i Søgne. Vi har fått billige og greie H&M, og vi har kjente merker, for de som vil ut med litt mer penger. Søgne er blitt et motemekka for ungdommen, et hipt sted der alt skjer. Langåpne butikker som alltid har de nyeste trendene.*

*Jeg husker tiden da skateme holdt seg i et lite hjørne av kunstgressbanen. Der hadde de et par små ramper som de var tilfredse med, men som stadig ble ødelagt. Man møtte alltid en skater eller to på vei for å sjekke livet på kunstgresset, men det var jo ikke alltid like mye liv. For en endring som hadde skjedd i løpet av 10 år! Nå hadde de fått store ramper, sånne som man ser på tv, og skateme hadde ikke lenger bare dette lille hjørnet, nei, de hadde flere steder rundt forbi, blant annet i Høllen.*

*Jeg husker tiden da veiene var strødd med plagsom grus. Det var trist, tenk all moroa man kunne fått av å kunne bruke spark, i det minste en dag i løpet av vinteren. Nå i 2015 har man, på de kaldeste dagene, såkalte parkdager. Det er dager der veiene er glatte, og de blir ikke strødd heller, avisene opplyser om det en dag i forveien, slik at de ivrige sparketilhengere kan ut på turer. Kommunen strør kun på veiene, ikke på gangfeltene, og dermed kan biler kjøre trygt, mens sparker blir observert brukt av både gamle og unge. Søgne er blitt et samfunn der alle sammen digger de kalde dagene, uten grus på veiene.*

*Jeg husker tiden da man kun kunne velge mellom Heimklang og Betania, da det sto mellom dans eller kristenlivet. De som verken likte dans eller trodde på Gud kunne røpse eller være på fylla. Nå i 2015 hadde man et sted på Tangvall, en klubb som viste film i det ene rommet, kafe var det, og det var alltid en ledig sofa. Åpent hver kveld, man kunne høre på musikk og møte venner, uten at det trengte å skjje noe spesielt. Et rusfritt møtested, et alternativ midt i mellom Betania og Heimklang.*

*Jeg husker tiden da stranda på Høllen var så kjedelig. Man hadde jo ingenting spesielt der nede. Nå hadde man bygd volleyballbane, og det var fremdeles plass til å spille fotball. Stranda var ikke så full av hundeavføring og lignende, det var folk som ryddet for glasskår og søppel. Man hadde avskjeimede plasser der vinden ikke blåste bort plasttallerkenene når man bestemte seg for å ha piknik.*

*Jeg husker tiden da Søgne var et greit sted å bo, nå husker jeg tiden der Søgne er et godt sted å bo.*

## Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

### 1.2 Lokalisering og geografiske forhold

Søgne kommune grenser mot Mandal i vest og Kristiansand i øst. Andre tilgrensende kommuner er Songdalen og Marnardal. Søgne er bredest på kyststripa.

Kommunesenteret er Tangvall. Her ligger rådhuset, med de fleste kommunale og statlige tjenester, og helsehuset med legesenter og offentlige helsetjenester.

Søgne har et areal på 148 km<sup>2</sup>, hvorav 68% utgjør skogsareal og 3% jordbruk. Inntrykket er at Søgne er ei relativt flat bygd, men kommunen kan også skilte med Spjotheia, 278 moh., høyeste punkt.

### 1.3 Befolkningsutvikling og befolkningsstruktur, bosetting og boforhold

#### Befolkningsutvikling 1992-2006

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Fødseloverskudd	104	64	59	40	59	57	74	78	65	51	56	32	80	43	65
Nettoflytting inkl. inn og utvandring	108	78	47	65	28	170	130	142	103	81	66	20	43	23	69
Folketilvekst	212	142	106	105	87	227	204	220	168	132	122	52	123	62	134

1. januar 2006 var det registrert 9609 innbyggere i Søgne kommune. Det er en jevn positiv befolkningsutvikling i Søgne. Søgne kommune er en vekstkommune, noe som i seg selv byr på utfordringer innen ulike felt, men vekst er også uttrykk for optimisme og muligheter.

#### Befolkningsstruktur 2004. Tall i prosent

	Søgne	Vest-Agder	Landet
Andel barn og unge 0 -17 år	27,6	25,2	23,6
Andel eldre 80 år og over	2,9	4,4	4,6
Andel personer med innvandrerbakgrunn, vestlig	1,9	2,1	2,2
Andel personer med innvandrerbakgrunn, ikke vestlig	2,5	5,2	5,4

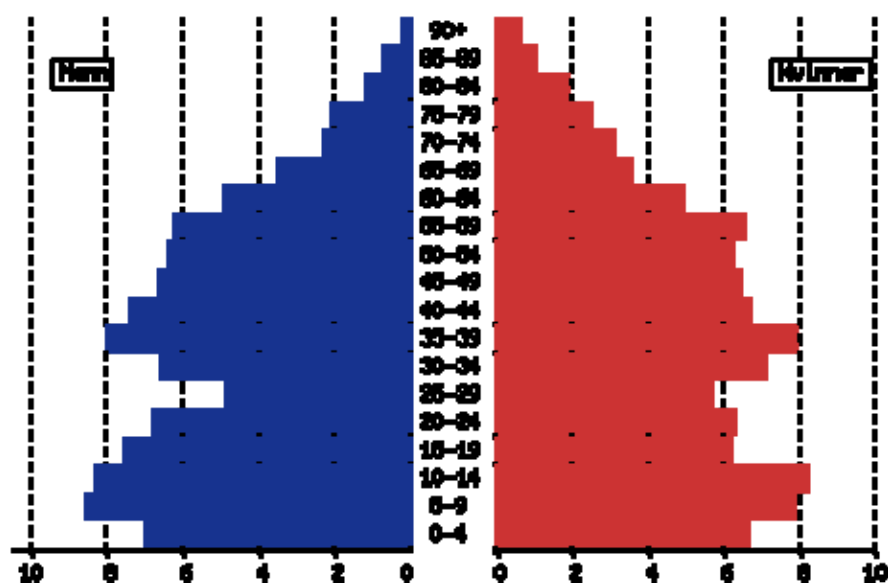
Det kan se ut som Søgne har en forholdsvis litt større andel yngre befolkning og litt lavere eldre befolkning (80+) enn landet har for øvrig. Dette er interessant informasjon i forhold til å planlegge tjenestetilbudet i kommunen.

Søgne har lavere andel innbyggere med ikke-vestlig bakgrunn sammenlignet med Vest-Agder og landet sett under ett. De lave tallene kan delvis forklares med antall flyktninger det er politiske

## Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

vedtak på å ta imot i kommunen. En del flytter også etter noen år fordi det er dyrt å etablere seg i Søgne. Tabellen gir ingen informasjon om arbeidsinnvandringen.

Befolkningen etter kjønn og alder. 1.1. 2005. Prosent



Dersom alder deles inn i 5-årsintervaller, har vi begge kjønn stort sett likt representert. Imidlertid er det interessant å merke seg at dersom vi ser på aldersgruppa 5-9 år, er det noen flere gutter enn jenter, det er temmelig likt i aldersgruppa 10-14 år og gradvis flere kvinner enn menn fra 70 år, forenklet sagt.

### Barnehager og grunnskole 2006. Tall i prosent

	Søgne	Vest-Agder	Landet
Andel barn 1-5 år med barnehageplass.	69,2	79,2	80,9
Elever per klasse, klassetrinn 1-7	15,9	14,3	13,4
Elever pr klasse, klassetrinn 8-10	17,6	16,0	15,0
Andel elever i grunnskolen med spesial undervisning.	7,9	5,8	5,9
Andel av befolkningen 16 år og eldre med høyere utdanning (2002)	21,4	20,0	22,3
Menn (2002)	20,8	19,5	22,1
Kvinner (2002)	22,0	20,4	22,5

Ser vi litt nærmere på de ulike aldersgruppene i forhold til pedagogisk tilbud/opplæring (**tall 2006**), kan det være spesielt påkrevd å kommentere de små barna. Søgne kommune har en vesentlig lavere barnehagedekning enn gjennomsnittet både for fylket og for landet. Vi vet også at vi har fått flere barnehageplasser etter denne oversikten ble laget. Tall fra 2006 viser at andelen barn med barnehageplass er økt til 69,2%. Det er likevel langt frem til den nasjonale målsettingen

## Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

om full barnehagedekning. Søgne vil ha venteliste på ca 100 barn våren 2007. 65 av disse er i aldersgruppen 0-3 år.

Tall fra SSB (Statistisk sentralbyrå) viser at barn med minoritetsspråklig bakgrunn, er underrepresentert i barnehagen på landsbasis. I tillegg er det slik at de barna som går der, tilbringer kortere tid i barnehagen før de begynner på skolen enn majoritetsspråklige barn. Søgne kommune har ekstrem lav deltakelse av minoritets-språklige barn i barnehage.

Søgne kommune har noe større andel elever som får spesialundervisning sett i forhold til både fylket og gjennomsnittet for landet.

Kvinnene i Søgne skiller seg positivt ut fra mennene når det gjelder høyere utdanning, da det er en litt større andel blant kvinnene som har høyere utdanning. Kvinnene i Søgne er derved mer i overensstemmelse med kvinnene ellers i landet enn menn i Søgne er i forhold til menn ellers i landet. (statistikk 2002)

### Bosetting 2003 Tall i prosent

	Søgne	Vest-Agder	Landet
Befolkning pr km <sup>2</sup>	63,7	22,0	14,1
Andel bosatt i tettbygde strøk	83	78	77

Tabellen forteller oss at folk i Søgne bor mer i tettbygde strøk enn gjennomsnittet av befolkningen for øvrig. En slik konsentrasjon av bosetting kan være en fordel når vi tenker plassering av barnehager, skoler, butikker og offentlige tjenester og utbygging av infrastruktur. Dette kan være en av forklaringene på at vi har et *litt* høyere tall elever pr. klasse enn landsgjennomsnittet (se tidligere tabell).

### Boforhold 2001. Tall i prosent

	Søgne	Vest-Agder	Landet
Andel bosatte i blokk/bygård	0,1	6,6	12,8
Andel bosatte i bolig bygd etter 1961	80,8	70,7	66,9
Andel husholdninger som disponerer bil	80,9	72,7	70,3

En stor del av folk i Søgne bor i boliger/eneboliger bygd etter 1960 og disponerer bil. Denne måten å leve på er mye mer vanlig i Søgne enn ellers. Under arbeidet med kommuneplanen er vi vitne til en stor aktivitet hva gjelder bygging av blokker/leilighetsbygg. Det blir spennende å se om dette er en utvikling som vil fortsette i kommunen og gi et annet bilde av boforholdene til innbyggerne. Bygging i sentrum og på sentrumnære tomter, vil kanskje redusere behovet for bil.



## Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

### 1.4 Helse/sosial/omsorg

For å få et bilde av situasjonen i Søgne kommune hva gjelder helsetilbud, omfanget av hjemmetjenester og beboere på institusjon over 80 år, ulike tilbud som sosialhjelp, tiltak i regi av barnevernet, kan dette settes i flg. tabell (**statistiske opplysninger, 30.03.2007**):

	Søgne	Vest-Agder	Landet
Andel barn 0-17 år med barneverntiltak	3,9	3,6	3,7
Sosialhjelpsmottakere per innb. 20 – 66 år	4,4	4,4	4,1
Legeårsverk pr 10.000 innb.	9,2	9,6	9,0
Andel innb. 80 år og over som er beboere på institusjon	11,5	13,5	14,5
Andel innb. 80 år og over som mottar hjemmetjenester	15,9	36,9	46,5

Tabellen forteller oss at andel barn med barneverntiltak i Søgne kommune speiler situasjonen for resten av landet. Tilsvarende gjelder også for de som mottar sosialhjelp. Når det gjelder legeårsverk sett i forhold til innbyggertallet, ligger vi nær landsgjennomsnittet. Imidlertid er det interessant å legge merke til at innbyggere over 80 år som bor hjemme i Søgne, er litt ”annerledes”, eller sagt på en annen måte får et annerledes tilbud, enn 80-åringene ellers i landet. Andelen som mottar hjemmetjenester er betydelig lavere enn ellers i landet.

### 1.5 Arbeid og inntekt

	Søgne	Fylket	Landet
Sysselsatte 16-74 år (med bosted i kommunen) 4. kvartal 2003. Prosent av befolkningen	70	67	69
Menn	74	71	73
Kvinner	66	63	66
Registrerte arbeidsledige 16-74 år som andel av arbeidstyrken. 2002. Prosent	2,4	3,5	3,2
Menn	2,2	3,6	3,4
Kvinner	2,6		
Netto innpendling til Søgne. 2001 (antall)	- 1729		

Andel uførepensjonister 16-66 år. 2002. (%)	11,4	12,0	9,5
Bruttoinntekt per. innb. 17 år og over. 2002 (kr)	253 700	242 700	262 800
Menn	329 900	310 600	328 600
Kvinner	177 300	177 200	199 500

## Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

Av tabellen ser vi at innbyggerne i Søgne kommune speiler bildet av landet for øvrig når vi ser på hvor mange som er sysselsatt mellom 16 – 74 år og med en noe høyere sysselsetting sammenlignet med Vest-Agder sett under ett. Tilsvarende har kommunen en *litt* lavere andel registrerte arbeidsledige.

Ved utgangen av 1. kvartal 2007 er tallene for de som er helt arbeidsledige gått ytterligere ned, og Søgne ligger noe lavere enn tallene som er registrert for hele landet; 1,6% for kvinner og 1,3% for menn.

Imidlertid kan vi merke oss at andel uførepensjonister er nesten 2% høyere i Søgne enn gjennomsnittet er for landet. Ser vi på hele fylket vårt, finner vi at Vest-Agder har 2.5% høyere andel uførepensjonister enn vi har i landet for øvrig. Vi har ikke grunnlag for å kunne svare på spørsmålet om *hvorfor* vi har flere uførepensjonister enn andre.

Inntekten i Søgne er nesten på høyde med landsgjennomsnittet, men dersom vi sammenligner kvinner og menn ser vi et par forhold det er verdt å nevne:

- Menn i Søgne tjener i gjennomsnitt betydelig mer enn kvinnene i Søgne gjør (ca. 1.9 gang så mye)
- Menn i Søgne tjener i gjennomsnitt som menn gjør ellers i landet
- Kvinner i Søgne tjener noe mindre i gjennomsnitt enn kvinner gjør ellers i landet

Tallene forklarer ikke hvorfor situasjonen er slik, men fra annet hold har vi informasjon om at kvinner i større grad enn menn har deltidsarbeid. Noe av lønnsforskjellene mellom kvinner og menn og mellom kvinner i Søgne og ellers i landet, kan kanskje forklares med dette forholdet.

### Sysselsatte fordelt på næring 2003. Tall i prosent

	Søgne	Vest-Agder	Landet
Primær	2,9	7,4	11,2
Sekundær	28,4	29,3	22,6
Tertiær	68,7	63,3	66,0

Ikke uventet har vi flest sysselsatt innen tjenesteytende næringer og servicenæringer, som andre kommuner, og det er kun en liten del av næringen som produserer råvarer (jordbruk, skog, fangst og fiske). Denne andelen er liten også sammenlignet med fylket, men spesielt med landet forøvrig. Sekundærnæringen, bearbeiding av råvarer, er noe høyere representert i Søgne enn ellers i landet.

## Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

### Sysselsatte fordelt på sektor. 2003 Tall i prosent

	Søgne	Vest-Agder	Landet
Offentlig forvaltning	32,1	33,9	34,9
Privat sektor og offentlig foretak	67,9	66,0	64,8

### 1.6 Kommuneøkonomi

	Søgne	Fylket	Landet
Frie inntekter per innbygger. (kr)	25090	27193	28765
<b>Brutto utgifter fordelt på sektor (%)</b>			
Administrasjon	6.3	8.2	6.9
Barnehage	8.6	8.8	9.8
Grunnskole	29.0	24.0	23,8
Pleie og omsorg	27.4	25.3	27.0
Kommunehelse	3,0	3,3	3.8
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene	2.4	2.6	5.2
Netto lånegjeld per. innb. (kr)	35937	25304	30192
Statlige rammeoverføringer som andel av brutto driftsinntekter (%)	17.8	23.6	21.5
Salg- og leieinntekter i kommunen i prosent av driftsinntektene	11.5	17.8	9.5

### 1.7 Politisk deltakelse hos innbyggerne

Valgdeltakelsen ved siste kommunestyrevalget i 2003, var like lav som i landet for øvrig (faktisk nesten én prosent lavere). Dersom valgdeltakelse er ett mål på politisk engasjement blant innbyggerne, er det klart en utfordring å få flere innbyggere interessert i og involvert i utviklingen av bygda gjennom politisk deltakelse og stemmegivning.

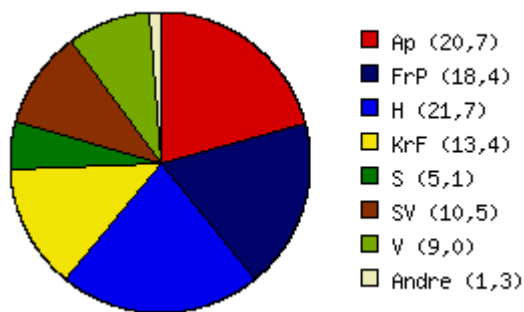
#### Kommunestyrevalget 2003:

Andel stemmer pr parti i kommunen

	Søgne	Vest-Agder	Landet
Valgdeltakelse	58,3	60,4	59,1
Prosentandel kvinnelige	36,0	32,0	35
<b>Andel stemmer på</b>			
Ap	20,7	18,0	27,5
FrP	18,4	16,1	16,4
H	21,7	18,1	18,1

## Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

KrF	13,4	19,0	6,4
S	5,1	5,9	7,9
SV	10,5	10,7	12,4
V	9,0	4,6	3,8
Andre	1,3	7,6	7,4



Det er partiet Høyre som får flest stemmer i Søgne, tett fulgt av Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet. Deretter kommer Kristelig Folkeparti hva gjelder oppslutning fra velgerne. Det er Høyre som har ordføreren og Kristelig Folkeparti som har varaordførervervet.

Den største forskjellen på folk i Søgne og folk i landet for øvrig i forhold til hvordan de gir sin politiske støtte, finner vi i forhold til Kristelig Folkeparti og Venstre. Folk i Søgne støtter Kristelig Folkeparti forholdsvis dobbelt så mye som innbyggerne gjør i landet for øvrig. Liknende bilde gjelder også for Venstre. Arbeiderpartiet får imidlertid en del mindre oppslutning her enn partiet får på landsbasis (7%).

## 2. Visjon og overordna mål for Søgne kommune 2006-2016

Kommunestyret har vedtatt følgende visjon for Søgne kommune:

### ”Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel”

Skal det skje *handling og utvikling* i bygda, er det viktig at det legges til rette for næringsvirksomhet og arbeidsplasser. Skal kommunen lykkes i å gi innbyggerne muligheter for handling og utvikling, må barn, unge og voksne møte utfordringer og gis muligheter for å vokse og utvikle seg. Engasjement både hos barn/unge og hos foreldre, lærere, voksne i nærmiljøet og ellers i bygda, og engasjerte politikere som er interessert i innbyggernes vekst og levevilkår, er viktige betingelser, for å nevne noen. Etablering av å tenke i gode sirkler, kan resultere i at Søgne preges av engasjerte barn, unge og voksne.

## Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

Hva er kjennetegnene på at det eksisterer en *nærhet* i Søgne mellom innbyggerne? Et samfunn preget av nærhet fører ofte til at innbyggerne opplever trygghet. Samfunnet er oversiktlig, og menneskene opplever at folk ”bryr seg”. Mange - ønskelig med alle - har en eller flere å kunne ha en fortrolig samtale med. Det finnes treffpunkter/arenaer hvor barn og unge møtes, men også der barn og unge kan være sammen med voksne, og det finnes ulike møteplasser for voksne i ulike livsfaser og med ulike interesser. Der det er nærhet mellom mennesker, er det mulighet for å ha medinnflytelse på eget liv; medinnflytelse på hvordan vi vil ha det i Søgne, i skolen og i barnehagen.

Hva er *trivsel*? Trivsel kommer til uttrykk på mange ulike måter, men en viktig felleskomponent er at situasjonen, eller selve livet, oppleves som godt og meningsfullt. Én konsekvens er at man ønsker å bli i situasjonen, eller ønsker å bli i Søgne. Andre utenfra ser dette, og ønsker å flytte til Søgne.

### Overordna mål for kommuneplanperioden:

- skape gode levekår for kommunens innbyggere
- videreutvikle Søgne kommune som selvstendig kommune i Kristiansandsregionen og prioritere tiltak som forsterker identiteten til Søgne kommune
- at kommunen i praksis anerkjenner innbyggernes mangfold
- en arealpolitikk som også tar vare på naturmiljøet spesielt i kystsonen

Statistisk sentralbyrå har utarbeidet befolkningsprognoser for kommunen ved årsskiftet 2005/2006. I tabellen under er prognosen vist. Hvis vi ser på folketallet i hele kommunen, er det sannsynlig at veksten blir større. Her er det lagt inn gjennomsnittlig fødselshyppighet og dødelighet for distriktet. Det vil være omfanget av netto innflytting til Søgne som vil bestemme om det blir høyere vekt i Søgne enn det prognosen viser. Prognosen viser at med 1,13 % årlig vekst vil antall barn 0-5 år gå ned, og antall barn i grunnskolen vil øke svakt mot 2010 for så å avta. Større innflytting vil spesielt føre til flere barn 0 – 5 år.

Når vi ser på den eldste delen av befolkningen, vil den øke jevnt. Det er minimalt med innflytting i aldersgruppen over 70 år.

### Befolkningsprognose:

#### Befolkning 01.01 (Prognosealternativ MMHM)

ÅR	2005	2010	2015	2020
0-5	824	779	735	767
6-12	1089	1104	1042	1000
13-15	461	495	510	486
16-19	521	639	665	625
20-44	3227	3272	3351	3470
45-66	2479	2729	2885	3035
67-79	668	774	1044	1229

## Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

80-84	149	171	176	216
85-89	88	91	107	116
90	41	47	49	59
SUM	9547	10101 (1,13% )	10564 (0,9% )	11003 (0,8%)
1,5 % pr år	9547	10284	11078	11935

I kommuneplanen legges det opp til at kommunen skal planlegge for en vekst på 1,5% pr år.

### 3. Satsingsområder i Søgne kommune 2006-2016

Kommunestyret har utpekt temaer som skal være satsingsområder i denne kommuneplanrevisjonen. Temaene som er utpekt dekker nesten alt av det kommunen driver på med. Det er lagt vekt på å få fram kommunens politikk innenfor de forskjellige temaene slik at hver enhet ikke blir profilert i kommuneplanen. Politikken for temaene vil bli ”tatt ned” av enhetene ved utarbeiding av tematiske planer og i enhetenes årlige arbeid med økonomiplanen.

Følgende temaer er prioritert av kommunestyret:

1. Bærekraftig utvikling
2. Oppvekst
3. Ungdom
4. Helse
5. Omsorg
6. Næring
7. Infrastruktur
8. Kultur
9. Servicekommunen

Hvert tema er framstilt med en visjon for temaet som skal reflektere den overordna visjonen for kommunen, kommunens målsetting for temaet og strategier for å nå målsettingene. Tiltak for å nå målene tas opp i tematiske planer og i økonomiplaner.

#### 3.1 Bærekraftig utvikling

##### Visjon:

**Neste generasjon skal overta kommunen i bedre bærekraftig stand enn i dag**

Bærekraftig utvikling, sosialt, økonomisk og økologisk, skal legges til grunn for Søgne kommunes utvikling. Bærekraftig utvikling og universell utforming har klare fellestrekk i visjon og strategi. Begge legger vekt på medvirkning på alle nivåer, arbeide på tvers av fag og sektorer og et langsiktig tidsperspektiv.

## **Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel**

Det er viktig å opprettholde og videreutvikle god livskvalitet i kommunen. I dette bildet står sysselsetting sentralt. Arbeid for alle må være et klart mål, og tilrettelegging for næringsvirksomhet og arbeidsplasser vil være viktig for kommunen.

Kystsonen er sentral for bosetting, ressursforvaltning, næringsutvikling og rekreasjon. Det er særlig i kystområdene det er fare for at både økonomisk, sosial og økologisk bærekraft kan komme i ubalanse. Det er også viktig å styrke områdene nord for E-39, for å opprettholde fast bosetting. Tilrettelegging for fortsatt landbruksvirksomhet i hele kommunen.

### **Mål for kommunens bærekraftpolitikk:**

1. Et godt fungerende arbeidsmarked der forholdene legges til rette for eksisterende og ny virksomhet
2. Befolkningens levekår målt ved SSB`s nasjonale levekårsindeks bedres
3. Disponere arealene i et langsiktig perspektiv som er bærekraftig
4. Universell utforming skal vektlegges for all ny planlegging
5. Styrke tilbudet til barn og unge, samt tilrettelegge for forebyggende arbeid.
6. Dempe energibruk og redusere bruk av helse- og miljøfarlige stoffer, redusere avfall og øke gjenbruk.
7. Øke fokus og vern av vårt biologiske mangfold.

### **Strategi for å nå målene:**

1. Sårbarhet skal kartlegges og tiltak etableres for å forebygge skader på mennesker, bygninger, miljø og biologisk mangfold.
2. Samordne kystzoneplanlegging basert på kommuneplanens arealdel.
3. Starte arbeid med miljøsertifisering av kommunens enheter og næringsliv.
4. Ivareta og registrere kulturminner og kulturlandskap.
5. Ha fokus på stedsforming og stedsutvikling, tilrettelegge nye områder og bygninger for universell utforming.
6. Delta aktivt i arbeidet med areal- og transportplanen for Kristiansandsregionen.
7. Utvikle Renovasjonsselskapet for Kristiansandsregionen til miljøvennlig håndtering av avfall.
8. Fastlegge markagrensener mellom utbygging og vern i et langsiktig perspektiv.
9. Utarbeide havnereglement for Søgne havnedistrikt.
10. Samarbeid med andre kystkommuner på Agder og forskningsmiljøer for å sikre verdiene i kyst- og havområdene til beste for friluftsopplevelser og bærekraftig næringsutøvelse.

## Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

### 3.2 Oppvekst

#### Visjon:

**Voksne i Søgne er engasjerte i barns og ungdoms utvikling gjennom å se dem, lytte til dem og snakke med dem.**

Barn og unge må gis mulighet for å vokse og utvikle seg i møte med engasjerte voksne og barn hjemme, i barnehage, skole, fritidstilbud, i nærmiljøet og ellers i bygda og oppleve engasjerte politikere som er interessert i barn og ungdom og deres oppvekst- og levevilkår. Et samfunn preget av nærhet, fører ofte til at innbyggerne opplever trygghet. Samfunnet er oversiktlig, og man opplever at folk "bryr seg".

Alle skal ha mulighet for å oppleve nærhet (samvær) preget av åpenhet og tillit med en eller flere. Den enkelte skal ha mulighet for medinnflytelse på eget liv og medinnflytelse på hvordan vi vil ha det i Søgne. Der vi har det godt opplever vi trivsel. Barn og unge skal ha det godt hjemme, i barnehagen, på skolen og på fritidstilbud i samvær med andre.

I Søgne er det 3 kommunale barnehager og en åpen barnehage, 6 private barnehager og 7 private familiebarnehager. Søgne kommune har en dekningsgrad på barnehageplasser på ca. 69% og har venteliste med ca. 100 barn, derav 65 under 3 år. Barnehagetilbudet er fleksibelt. Barnehagene har samarbeid med andre enheter.

Kultur- og fritidstilbud for barn og unge tilbys av 23 idrettslag, 5 kor, 2 korps, 13 lag og foreninger for barn og ungdom, 14 kristne lag og foreninger, 9 søndagsskoler og 30 velforeninger. Det utøves et stort frivillig arbeid for barn og unge.

Kulturskole for barn og unge har 170 plasser og opererer med venteliste.

Det er vedtatt utbyggningsplaner som vil føre til kapasitetsproblemer for barneskolene. På skolene arbeides det kontinuerlig med utviklingsarbeid. Hovedarbeidsområdene er tilpasset opplæring, lese- og skriveopplæring, lederutvikling og innføring av ny læreplan. Kommunen har et godt tilbud til barn og unge med særlige behov, med ulik funksjonshemming og multifunksjonshemmede barn/unge. Skolen har faglig samarbeid med øvrige enheter og gir SFOtilbud til alle som ønsker plass. Pedagogisk-psykologisk tjeneste har et spesielt nært samarbeid med barnehagene og skolene og deltar ellers i ansvarsgrupper og samarbeid med andre enheter.

#### Mål for kommunens oppvekstpolitikk:

1. Behovet for barnehageplasser er dekket gjennom fleksible og varierte barnehagetilbud.
2. Barnehagene og skolene er preget av pedagogisk utviklingsarbeid.
3. Foreldre/foresatte og politikere er engasjert i innhold, drift og utviklingsarbeid av barnehagene og skolene.
4. PPT prioriterer systemrettet arbeid og tilpasset pedagogisk opplegg og opplæring i et forebyggingsperspektiv.
5. Skolene og barnehagene har en tilfredsstillende og forutsigbar økonomisk situasjon.
6. Bygninger og anlegg som gir barn utfordringer og utviklingsmuligheter i trygge omgivelser.
7. Bygninger og anlegg brukes ut over skoletid.
8. Godt kvalifisert personale med høy refleksjons- og taklingskompetanse.
9. Skolene har tilstrekkelig kapasitet til å ta i mot elever fra skolenes nærmiljø.



## **Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel**

10. Tilpassede tilbud til barn med spesielle lærings-, funksjons- eller oppfølgingsbehov.
11. SFO er en trygg og utfordrende plass å være.
12. Ungdommens kommunestyre har medinnflytelse.
13. Kommunen har nærmiljøer der barn og unge utfolder seg, opplever trygghet og har medinnflytelse.
14. Samarbeid mellom alle som har ansvar for barn og unge, for å bedre forståelse og innsats for disse gruppene, og for å fange opp problemer snarest mulig.
15. Rusfri ungdom.

### **Strategi for å nå målene:**

1. Samlet plan for barnehageutbygging, skoleutbygging, rehabilitering.
2. Legge til rette for nye barnehager ved å regulere inn tomter for nye barnehager i nye boligfelt.
3. PPT skal hjelpe barnehage og skole med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling i forhold til tilpasset opplæring og for elever med særlige behov.
4. Strategiplan for skolene som rulleres hvert år.
5. Felles opplæringsplan for minoritetsspråklige elever.
6. Kommunesenter med gode bussforbindelser, som inneholder gode møteplasser for de under 18 år.

### **3.3 Overgang til voksenlivet**

#### **Visjon:**

**Alle ungdommer får et meningsfullt voksenliv.**

Ungdommene i Søgne defineres fra 13-14 år til 20 år og består av totalt ca. 1000 personer. Undersøkelser viser at ca. 7% av denne gruppen, strever med sammensatt problematikk som for eksempel rus, kriminalitet, psykiske vansker, manglende engasjement i forhold til fritidsaktiviteter, hjemmeforhold og skolerelaterte problemer. Dette er en utsatt gruppe som det er viktig å sette inn tiltak for. De resterende ca. 93% klarer seg gjennomsnittlig svært bra. Noen av dem, ca. 10-15%, har vært borti engangsforhold som ikke har ødelagt deres utviklingsforløp.

Tilbakemeldinger fra ungdomsgruppa med sammensatte vansker (7%), peker bl.a. på manglende voksentetthet og mangel på adekvate voksenmodeller i eget familienettverk som årsaker for skjevutvikling. Et annet kjennetegn ved denne gruppen er at de svært ofte har en lang historie innenfor hjelpeapparatet. Ofte er mange tiltak prøvd ut og iverksatt. Dessverre med alt for lite eller manglende positivt resultat.

#### **Mål for kommunens ungdomspolitik:**

Kommunen bistår ungdommene med tiltak slik at visjonen kan realiseres i størst mulig grad.

#### **Strategier for å nå målet:**

1. Skape holdninger i skole og barnehage som fremmer inkludering.

## Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

2. Forbedre og videreutvikle yrkesveiledning i ungdomsskolen for å hindre at ungdommer velger feil løp i videregående skole.
3. Arbeide for større ansvarliggjøring hos foreldre/foresatte i deres oppgave med å støtte og følge opp barna.
4. Arbeide for å videreutvikle samordnet oppfølging av drop-outs fra kommunens side.
5. Legge til rette for fleksible utdanningstilbud for ungdom/voksne som har falt ut av utdanning.
6. Oppfordre flere voksne/foreldre/foresatte til å engasjere seg i frivillige aktiviteter for utsatte ungdommer.
7. Flere fritidstilbud som fremmer mestring også for utsatte grupper.
8. At det søkes tilsatt ungdomsarbeider tidlig i planperioden.

### 3.4 Helse

#### Visjon:

#### **En sunnere og friskere befolkning med god livskvalitet.**

Søgne har en ung befolkning hvor bare 2,9% er over 80 år i 2005, mens tallene for fylket er 4,4%. Dødeligheten er lavere enn for både landet og fylket, vi har en dødelighet på 771 pr. 100.000 innbyggere, mens tallene for fylket er 788 og landet 796. Imidlertid har vi i Søgne en levekårsindeks på 6,3 som er litt dårligere enn fylket (6,0) og landet (5,5).

Antall uføretrygdede i alderen 16-49 år er hos oss 48,5 pr. 1000, men den er 55 for fylket og 38,1 for landet, altså lavere enn fylket, men høyere enn landet. Barn 0-17 år med barnevernstiltak er i Søgne 25,7 pr. 1000, mens det er 32,5 for fylket og 34,6 for landet, altså betydelig lavere hos oss.

Ifølge fylkeslegens årsmelding for 2003, har Vest-Agder høyere totalt antall krefttilfeller enn landet forøvrig. Vi skiller oss særlig ut når det gjelder lungekreft, føflekkreft, annen hudkreft og prostatakreft. Det er ikke grunn til å tro at Søgne skiller seg ut fra fylket som sådan. Vest-Agder ligger blant de fylkene som har høyest nivå når det gjelder bruk av vanedannende medikamenter. Det er ved lokale kartlegginger imidlertid vist at Søgne ligger noe under fylkesgjennomsnittet.

Totalt sett mener vi at Søgnes befolkning i grove trekk er en sunn befolkning.

#### **Mål for kommunens helsepolitikk:**

1. Beredskapen skal være rustet til å ta hånd om alle aktuelle beredskapssituasjoner.
2. Oppprioritere forebyggende helsearbeid
3. Tjenestetilbudet skal koordineres og utvikles med utgangspunkt i det enkelte menneskets behov og mål for livskvalitet.
4. Forbedre informasjon om helsetjenesten og det forebyggende helsearbeidet
5. Sikre løsninger ut fra helhetlige perspektiver, der iverksetting av ulike tiltak ses i sammenheng på tvers av enhetene.
6. Bedre tilgjengeligheten til helsetjenestene.

#### **Strategier for å nå målene innenfor tre prioriterte områder:**

##### **Sivilt beredskap:**

## **Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel**

1. Holde beredskapsplanen oppdatert til en hver tid og bidra til at de ulike enheter holder sine beredskapsplaner oppdatert.
2. Holde seg oppdatert på de mulige nye helsemessige kriser og katastrofer som kan forventes å ramme vår kommune.

### **Forebyggende arbeid blant barn og unge:**

1. Styrke det friske hos brukerne gjennom informasjon, motivasjon og undervisning.
2. Skape et støttende miljø for utsatte grupper med psykiske lidelser, rus, språkproblemer, samlivsbrudd/familieproblematikk, økonomisk krise, vold og annet.
3. Forebygge psykososiale problemer ved å ha fokus på tidlig identifisering av risikobarn og familier med påfølgende mulighet for tidlig og riktig intervensjon. Viktig for å hindre at barnets problemer ikke tas med inn i voksen alder, som for eksempel sosial misstilpasning.

### **Rehabilitering inkludert arbeidet med individuell plan (IP)**

1. Systemnivå - videreutvikle rehabilitering og individuell plan (IP) i hele organisasjonen.
2. Arbeide for kvalitetssikring og internkontroll.
3. Brukernivå – Tilstrebe en god tjeneste og ressursutnyttelse for bruker. Sikre brukermedvirkning i arbeidet med individuell plan.

## **3.5 Omsorg**

### **Visjon:**

**Tilby tjenester som i størst mulig grad tilfredstiller brukerens behov og de til enhver tid tilgjengelige ressurser**

Kommunens omsorgstjenester står ovenfor stadig nye utfordringer som er spennende, krevende og stadig i endring. Nye brukergrupper kommer til. Eksisterende brukergrupper endres i omfang og størrelse. Utfordringene ligger i evne og mulighet til å utføre oppgavene i et krysningspunkt mellom brukernes behov, juridiske retningslinjer nedfelt i lovverket, og de ressurser som er tilgjengelige til en hver tid – både personmessig og økonomisk.

Forutsigbarheten med rammebetingelser for langsiktig planlegging utfordres ved endringer, økonomiske ressurser og organisatoriske løsninger. Utgangspunktet er å gi omsorg til de som trenger det, ut fra problemstillinger knyttet til tapt evne av egenomsorg. Begrepet eldreomsorg bør tones ned. Økningen av antall brukere i yngre aldersgrupper er stor, og dette utfordrer tjenestene til omstillinger og nye måter å vinkle faglige utfordringer på.

I Søgne kommune gis det i dag tjenester til brukere av pleie- og omsorgstjenester der andelen under 67 år er 45 %. Det er en markant forskyvning mot unge pleietrengende. Etterspørselen etter tjenester har økt betraktelig bare de aller siste år, spesielt innen områdene psykiatri og rus.

Tabell aldersfordeling for alle brukere i de tre PO-enhetene:

## Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

Alder	Menn	Kvinner	Alle	
0 – 17 år	24	9	33	8 %
18 – 66 år	67	96	163	38 %
67– 79 år	34	47	81	19 %
80 år og oppover	41	116	157	36 %
<b>Totalt</b>	<b>166</b>	<b>268</b>	<b>434</b>	
Gjennomsnittsalder	54 år	66 år	61 år	

### Mål for kommunens politikk innen omsorgstjenestene:

1. Gjennom kartlegging og observasjon – gi bruker best mulig tilbud som dekker behov og bidrar til en trygg og meningsfull hverdag.
2. Skape allmenn innsikt og forståelse for sammenhengen mellom tilbudet som gis og de ressurser som til enhver tid er tilgjengelige.
3. Skape forutsigbarhet blant publikum for tjenestenes innhold.
4. Best mulig organisering av tjenestene til enhver tid med utgangspunkt i brukernes situasjon og kommunens ressurser.
5. Løsninger ut fra et helhetlig perspektiv, der iverksetting av ulike tiltak ses i sammenheng på tvers av enhetene.
6. Forutsigbarhet og langsiktig planlegging faglig og økonomisk.
7. Økt valgfrihet legges til grunn i årene framover.

### Strategier for å nå målene:

1. Etablere interne rutiner som kvalitetssikrer det totale tjenestetilbud; rekruttering, saksbehandling, faglig utøvelse og administrasjon.
2. Lage og publisere tjenestebeskrivelser og serviceerklæringer.
3. Arbeide for best mulig kompetanse i personalgruppen gjennom rekruttering, motivasjonsarbeid og faglig utvikling.
4. Kontinuerlig fokus på metode for den totale organisering av tjenestene, både individuelt og på tvers av enhetene.

## 3.6 Næring

Søgne er en del av et felles bo- og arbeidsmarked i Kristiansandsregionen. Arbeidsplassdekningen er fortsatt lav, og kommunen har som mål å øke antall arbeidsplasser for egne innbyggere. En viktig forutsetning for å lykkes med dette er å sørge for god tilgang på konkurransedyktige næringsarealer, både når det gjelder beliggenhet og pris. I og med at Søgne er en del av Knutepunkt Sørlandet, vil utviklingen i kommunen måtte sees i sammenheng med det som skjer i nabokommunene. "Regional spesialisering" kan være aktuelt. Det arbeides for tiden med en felles næringsstrategiplan for kommunene i Knutepunkt Sørlandet.

## **Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel**

### **Mål for kommunens næringsarbeid:**

1. Kommune skal ha et vekstkraftig næringsliv som gir et variert arbeidsmarkedstilbud til innbyggerne.
2. Kommune skal bidra til å videreutvikle et allsidig næringsliv ved å utnytte kommunens strategiske forutsetninger.
3. Kommunen skal bidra til videreutvikling av reiselivsnæringen og slik at det i størst mulig grad skjer på naturens premisser.

### **Strategier for å nå målene:**

1. Aktiv deltakelse i næringssamarbeidet i Knutepunkt Sørlandet med sikte på å få til omforente løsninger innenfor områdene næring/areal/transport til beste for alle kommunene i regionen.
2. Samarbeide med andre kommuner i regionen om næringsutvikling innen fiskeri og landbruk.
3. Sikre areal for nyetableringer.
4. Utnytter de særlige gode forutsetninger for reiseliv.
5. Utvikle Søgne industriselskap AS til et aktivt redskap for eiendomsutvikling.
6. Arbeide aktivt for å tilrekke seg nytt næringsliv og ny virksomhet til kommunen.

## **3.7 Infrastruktur**

### **Visjon for vei:**

#### **Null drepte og null varig skadde i trafikken i Søgne kommune**

Det er startet opp et eget prosjekt i Søgne og Songdalen for nullvisjonen og holdningsskapende tiltak. Prosjektet har foreløpig en tidsramme på 2 år.

### **Mål for kommunens infrastrukturpolitikk:**

1. Skoleveiene skal gi trygghet for alle skoleelevene.
2. Alle skolene skal ha gang- og sykkelveier langs alle fylkes- og riksveier mellom skolene og boområdene og mellom skolene og viktige friluftsområder.
3. Trygge sentrumsveier for alle myke trafikkanter.
4. Fortsatt holde et høyt nivå for vedlikehold og drift av kommunale idrettsanlegg, turløyper og friområder.
5. Utnytte finansiering gjennom spillemidler og bevilgninger fra staten.
6. Sikre at nye utbyggingsområder tar sin del av kostnadene med opparbeiding av friområder og tekniske hovedanlegg.
7. Kommunen skal sikre nok, god og sikker vannforsyning til kommunens innbyggere og bedrifter.
8. Kommunen skal sikre en bærekraftig handtering av avløpsvannet fra kommunens rensesanlegg.
9. Kommunen skal ha tilstrekkelig og godt egnede bygg og anlegg for kommunens virksomhet.
10. Forvalte bygninger, anlegg og eiendommer i et langsiktig økonomisk perspektiv.
11. Ta ut gevinster av samfunnskapt verdistigning på bygninger, anlegg og eiendommer.

## Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

### Strategi for å nå målene:

1. Drive aktivt med eiendomsutvikling
2. Prioritere inn klima og sikkerhet for brukerne
3. Kommunedelplan for trafiksikkerhet
4. Kommunedelplan for framtidig vegsystem
5. Kommunedelplan for vannforsyning
6. Kommunedelplan for avløp

## 3.8 Kultur

### Visjon:

**Mangfold, identitet og levekår inspirerende og meningsfullt – et kulturliv for alle.**

Kulturlivet i Søgne skal være levende og meningsfullt for mennesker i alle faser av livet. Søgne kommune har, og skal ha, et kulturliv tuftet på særpreg og identitet. Mye av den kulturelle aktiviteten i vår kommune er et resultat av et bredt anlagt engasjement fra cirka 170 frivillige lag og foreninger.

Den kommunale kulturpolitikken skal stå sentralt i å legge premissene for kultursatsing i vår kommune i årene fremover. Viktige områder er blant annet: kulturminnevern/historie, litteratur, barne- og ungdomsarbeid, musikk, drama, visuell kunst, idrett og friluftsliv.

Den største utfordringen innen kulturfeltet i årene fremover blir å gi mennesker i alle aldre et kvalitativt godt og meningsfullt kulturtilbud. Dette kan bare oppnås i et samspill mellom flere; frivillige, private og offentlige aktører. I dette samspillet skal det offentlige være en aktiv og støttende part.

### Mål for kommunens kulturpolitikk:

1. Øke den kulturelle kompetansen og forståelsen for kultur i samfunnet.
2. Øke kommunikasjonen, forståelsen og toleransen ovenfor alle grupper i samfunnet.
3. Formidle forståelse for fortiden, nåtiden og fremtiden, først og fremst i et lokalt perspektiv.
4. Kulturskolen skal gi minst ett tilbud til alle som ønsker det.

### Strategier for å nå målene:

1. At Kultursenteret Søgne Gamle Prestegård blir kommunens kulturhus med rammevilkår for å bruke stedet til flere kulturelle aktiviteter.
2. Bidra til at både det folkelige og det smale i kulturen får vekstvilkår basert på kvalitet, nysgjerrighet og toleranse.
3. Støtte den frivillige kulturinnsatsen gjennom lag og foreninger.
4. Utvikle kommunens bibliotek slik at det også styrker lese- og skriveferdighetene til barn og unge i samarbeid med skolene.
5. Kulturplan utarbeides for kommunen.

### 3.9 Kommunen som leverandør av tjenester

#### **Visjon:**

**Søgne kommune er tilgjengelig for deg.**

Kunnskapsnivået og bevissthetsnivået er høyt hos befolkningen, og det stilles større og større krav til åpningstider og tilgjengelighet, til omfang og kvalitet på tjenestene som leveres fra kommunen. Dette krever at kommunen møter befolkningen på en profesjonell måte og at det er en helhetlig strategi for formidling av tjenester. Mer enn 8 av 10 nordmenn har nå tilgang til internett, og flere søker informasjon og tjenester fra det offentlige på nettet. Søgne kommune ønsker å gi innbyggerne mulighet til å kunne velge hvordan de vil kommunisere med kommunen. Her blir den digitale kanalen stadig viktigere.

I dag finnes allerede muligheten for vannmåleravlesning på nett. Også biblioteket har en rekke tjenester som kan benyttes: "Mappami", "Kikkhullet" og mulighet for å søke i bibliotekets bokbase. Fra statlig hold satses det på "MinSide", et offentlig servicekontor på internett, som skal bidra til en enklere hverdag for folk flest.

#### **Mål for kommunen som tjenesteleverandør:**

1. Kommune vil gi innbyggerne mulighet til å velge kommunikasjonskanal.
2. Kommune skal utvikle en døgnåpen forvaltning, hvor innbyggerne kan få utført tjenester uhavhengig av kommunens åpningstider.
3. Kommunen skal legge til rette for at besøkende skal kunne hente informasjon ut fra personlige kriterier.
4. Kommunale tjenester skal bli tilgjengelig på "MinSide".
5. Biblioteket er en sentral aktør i forhold til å formidle verdier, skape identitet med egen kommune og fremme lese- og skriveglede og stimulere kreativitet.

#### **Strategier for å nå målene:**

1. Bevisstgjøre informasjonseierne internt.
2. Utarbeide en plan som prioriterer funksjonalitet på hjemmesidene slik at innbyggerne kan få utført en rekke tjenester via internett.
3. Etablere innsyn i sakssystemet i løpet av 2008.
4. Utarbeide serviceerklæringer i den enkelte enhet med grunnlag i et utviklet kvalitetssystem.

## Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

### 4. Kommuneplanens arealdel

#### 4.1 Arealplaner

Kommuneplanens arealdel skal avklare utbyggingsarealene ca 10 år framover. Planen blir normalt revidert en gang i hver kommunestyreperiode. Kommunen har nylig vedtatt Kommunedelplanen for Borøya med omkringliggende øyer og holmer. Denne planen legges rett inn i kommuneplanens arealdel. Videre er en stor reguleringsplan for Lunde nylig vedtatt. Her foreslås det ikke endringer i arealdisponeringen. Det samme gjelder for reguleringsplanen for Tangvall sentrum som ble vedtatt høsten-05. Den sentrumsavgrensing som framgår av reguleringsplanen for Tangvall er lagt inn i kommuneplanens arealdel.

I forslaget til kommuneplanens arealdel vises avgrensning for ny Kommunedelplan for Kjellandsheia – Oftenes – Leireheia og for ny Kommunedelplan Amfenesområdet. Det foretas ikke endringer i forhold til eksisterende kommuneplan for disse områdene. Innspill som er kommet til revisjonen av kommuneplanens arealdel innenfor disse planområdene, tas opp i forbindelse med kommunedelplanarbeidene.

Staten har vernet ytre skjærgård med oppretting av Oksøy – Ryvingen landskapsvernområde. Det foreslås ingen endringer i arealbruken innenfor landskapsvernområdet. Kommunen har startet arbeidet med oppheving av den delen av reguleringsplanen for Ny-Hellesund som omfatter arealene som inngår i landskapsvernområdet.

#### 4.2 Boligbygging

Høsten-2001 var det registrert 3460 boliger/leiligheter i Søgne. 86% av boligmassen i Søgne var da eneboliger. Ut fra beregninger av boligbehovet, burde 35 % av boligene vært for enslige og enslige med barn. Ut fra den underdekningen som er på leiligheter, bør en stor del av nyproduksjonen av boliger være leiligheter for enslige og enslige med barn. Kommunen bør medvirke til å bygge rimelige leiligheter og bofellesskap for ungdom.

#### Lokaliseringskriterier for boliger:

- Det bør bygges ut sentralt hvor de tekniske anlegg ligger til rette for dette.
- Konflikter med annen arealbruk bør unngås.
- Utbyggingsområdene vurderes i forhold til skolekapasitet og annen servicevirksomhet.
- Det er ønskelig med gangavstand til kommunesenter eller sekundærsenter og skole- og fritidstilbud.
- Det bør helst bygges ut i tilknytting til bestående områder hvor det er etablert et sosialt nettverk.
- Utbyggingsområder og gode kollektive transporttilbud bør samordnes.
- Fortetting i eksisterende områder tillates etter regler vedtatt av planutvalget.



## Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

- Fortetting som alternativ for større utbyggingsområder er ikke aktuelt å vurdere foreløpig.
- Utbygging bør skje på landskapets premisser.
- Spredt boligbygging skal kunne tillates.

### Kriterier for utforming av bomiljøet:

- Unødig sprengning skal unngås og vegetasjon skal bevares i størst mulig grad.
- Variasjon i leilighetstyper innenfor større byggeområder slik at folk kan endre boform uten å måtte flytte ut av området.
- Hver bolig skal ha en privat og skjermet uteplass.
- Det opparbeides lekeplasser og ballplasser m.m. etter inngåtte utbyggingsavtaler.
- Grøntarealer som fellesarealer opprettholdes som en ressurs for områdene. Inngripen i disse arealer kan ikke foretas før etter avtale med kommunen som har hjemmel på arealene.
- Boligutbygging slik at kommunens innbyggere også kan ta ansvar for egen bolig når helsa svikter.
- Nye reguleringsplaner må angi antall boenheter på tomtene for å kunne bestemme omfanget av utbygging når bebyggelse- og reguleringsplaner blir vedtatt.
- Regulerings- og bebyggelsesplaner skal angi hvor stor andel av boligene som skal være for universell utforming.
- Legge til rette for snarveier blant annet til friluftsområder.

### Barn og unges interesser

For å ivareta barn og unges interesser i plansammenheng er det vedtatt rikspolitiske retningslinjer. Barn- og unge har egen talsperson i det faste utvalget for plansaker for å ivareta deres interesser. Regulerings- og bebyggelsesplaner skal ha et eget punkt i planbeskrivelsen som redegjør for hvordan barn- og unges interesser blir ivaretatt i planarbeidet. Tidspunkt og rekkefølge for gjennomføring av tiltak som berører barns interesser skal angis. Ungdommens kommunestyre uttaler seg til planene. Kommunen har tidligere vedtatt "Kommunale retningslinjer for omfang og kvalitet av arealer og anlegg av betydning for barn og unge." I disse retningslinjer er stilt krav til utforming og størrelse på nærlekeplass, kvartallslekeplass og ballplass m.m. Disse retningslinjene bør revideres i planperioden.

### Byggeskikkveileder

Hvordan vi bygger våre omgivelser sier noe om oss selv. Det må være en målsetting å øke kvaliteten på framtidig bygningsmasse for å skape bedre omgivelser for våre barn og unge. Etter plan- og bygningsloven skal alle byggetiltak ha en god estetisk utforming i samsvar med tiltakets funksjon med respekt for naturgitte- og bygde omgivelser.

Kommunen bør få utarbeidet en enkel byggeskikkveileder for å legge føringer på utforming av bygningsmiljøet.

## Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

### Utbyggingsavtaler med private utbyggere

For private utbygginger skal kommunen kreve utbyggingsavtaler for å styre utbyggingen. Kommunen har vedtatt retningslinjer for utbyggingsavtaler. Kopi i vedlegg. Utbyggingsavtalene er en avtale mellom kommunen og utbyggerne:

- Kommunen kan kreve tildelingsrett til tomter og stille krav om kostnadsnivå på tomtene i forhold til finansiering.
- Utbyggingsavtaler som regulerer boligtilbudet for områder over 10 boliger.
- Gjennom utbyggingsavtaler bør det legges større vekt på miljøvennlig arkitektur, miljøhensyn og sosialt mangfold i boligområdene.

### 4.3 Fritidsboliger – konvertering til boliger

Det legges ikke ut nye utbyggingsområder for fritidsboliger på fastlandet sør for E39. Byggeområder i kommuneplanens arealdel som ikke er regulert og der det ligger til rette for boligbygging, er satt av til byggeområder – bolig. Når det gjelder eiendommer hvor det gis bruksendring fra fritidsbolig til bolig, bør det kunne tillates garasje på eiendommene som dispensasjonssak. Hvis det skal bygges mer enn 100 m<sup>2</sup> T-BRA til andre formål enn garasje på konverterte eiendommer, bør det skje med reguleringsendring. For å kunne tillate konvertering til bolig må eiendommene ha tilfredsstillende vannforsyning, avløp, kjørevegadkomst; brygge på øyene og akseptable forhold for trafikksikkerhet.

### 4.4 Bruk av kystområdene

Søgne har en attraktiv skjærgård med 1229 øyer og skjær som er et svært viktig rekreasjonsområde både for kommunens innbyggere og for tilreisende. Det er stort press på arealbruken i kystsonen.

Målsettinger for kystområdene:

- Almenhetens adgang til sjøen fra fastlandet skal sikres
- Ubebygde holmer og øyer i skjærgården skal fortsatt være ubebygde.
- Sikre tilgangen til tilstrekkelige sjøarealer for næringsutvikling av fiskeri og akvakultur.
- Sikre framkommelighet og sikker sjøverts ferdsel langs kysten og tilstrekkelige havnearealer.

For utbygging av fritidsboliger, brygger og uthus er det et eget regelverk som er tatt inn som bestemmelser i byggeområdene og retningslinjer i LNF-områdene.

## Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

### 5 Kommuneplankartet

Arealdelen er vist på kart M 1:30.000. Arealdelen er utarbeidet i henhold til pbl. §20-4. For Amfeneshalvøya og Oftenes - Kjellandsheia skal det utarbeides kommunedelplaner. Her er arealbruken i eksisterende kommuneplan opprettholdt.

Følgende arealkategorier er medtatt på plankartet:

§20-4 pkt.1 **Byggeområder:**

- Eksisterende bebygde og regulerte byggeområder
- Foreslåtte byggeområder
- Kommunesenter, senter på Lunde
- Offentlig bebyggelse (kirke , skole m.m.)
- Næringsområder
- Eksisterende allmennyttig formål.

§20-4 pkt.2 **Landbruk-, natur- og friluftsområde (LNF- område)**

§20-4 pkt 3 **Områder for råstoffutvinning**

§20- 4 pkt.4 **Båndlagte områder.**

§20-4 pkt.5 **Bruk og vern av sjø og vassdrag.**

§20-4 pkt.6 **Viktige ledd i kommunikasjonssystemet.**

#### 5.1 Kommuneplanens formål

##### 5.1.1 §20-4 pkt 1 Byggeområder

**Bebygde områder** (bestående /regulerte områder).

Dette er bebygde områder som i hovedsak er regulert.

##### **Foreslåtte byggeområder for boliger i planperioden.**

Utvidelse av Vedderheia boligfelt mot nord er lagt inn i kommuneplanens arealdel. Nesheia boligfelt på Langenes er foreslått utvidet med rekkefølgekrav om gang- og sykkelveg mot Langens skole og med muligheter for ny kanal.

Åsefjellheia mot Vaglen er tatt med på kommuneplanens arealdel med rekkefølgekrav om gang- og sykkelveg for fylkesveien fra avkjørselen til Stellinga til avkjørselen til Moneveien. Åros; 20/1, er regulert til landbruk men var i forrige kommuneplan avsatt til byggeområde - byggeområdet opprettholdes og kommuneplanen skal gå foran reguleringsplanen. Åros felt C

## **Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel**

og Torvmoen er regulert. Videre er det regulert mange tomter i sentrumsplanen for Tangvall. Kommunen planlegger videre utbygging av boliger i Kjellandsheia – Oftenes – Leireheia som avklares i egen kommunedelplan. Støy i forhold til hovedvegnettet er kartlagt. Ingen nye utbyggingsområder ligger støyutsatt.

### **Vest for Trysfjorden og sør for Skarpeid**

Søgne kommune vil legge til rette for boligbygging i Vestbygda – vest for Trysfjorden. Her legges det til rette for spredt boligbygging og boligfelt der kommunen ikke vil kreve gebyr for planbehandling av planer for boligbygging.

Nye boligområder er:

- Urdalen/Steinkleivmyra 38/6 nord for Ålo
- Utvidelse av eksisterende bebyggelse på Ålo 38/3
- Nytt boligområde på Lastad
- Lastad, på Ole Borøys eiendom
- Olstø/Eid utvidelse av boligområde

I tillegg er det vist områder for spredt boligbygging

### **Foreslåtte byggeområder for fritidsboliger**

Årstølvatnet nord – område for fritidsbebyggelse

Kleivsetvatnet – Breivika område for fritidsbebyggelse

Flytting av område på Skarpeid, 36/2, som lå inne i forrige kommuneplan.

Den uregulerte delen av Kiltangen i Komlefjorden er tatt ut av kommuneplanens arealdel som byggeområde.

### **Angitte byggeområder på kommuneplankartet.**

På kommuneplankartet er vist bebygde områder for bolig- og fritidsbebyggelse.

### **Sentrumsområder og kommunesenteret**

Tangvall sentrum er angitt som kommunens hovedsenter. Det er utarbeidet reguleringsplan i 2005 for sentrumsområdet som er vist på kommuneplankartet. Lunde sentrum er også lagt inn som sentrumsområde etter vedtatt reguleringsplan fra 2005.

### **Offentlig bebyggelse - eksisterende og foreslåtte (kirke, skole m.m.).**

Som eksisterende offentlig bebyggelse er vist kommunens kirker og skoler. Som foreslåtte offentlig bebyggelse er vist utvidelse av Søgne videregående skole.

## Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

### Næringsområde - eksisterende og foreslåtte.

Eksisterende næringsområder av noen størrelse er tatt med. Lohnelier og Høllen Vest er de store næringsområdene i kommunen. Bestående reiselivsbygg på Årossanden og Trysnes er også tatt med. Nytt næringsområde i Nedre Knibe for utleiehytter med båtplasser i Pollen og et lite område på Holmen for næring er tatt med i planen. Eksisterende næringsområdet med utvidelse i Linnegrøvan er opprettholdt. Til planen er det utformet retningslinjer som sier at resten av landbruksområdet i Linnegrøvan kan omdisponeres til næringsformål når det nye området er utbygd og dagens næringsområde i Linnegrøvan er fortettet. Nytt næringsområde på Stokkeland er videreført fra tidligere plan.

Et område på Salthaug, Rona, er avsatt til næring - fiskeri.

### Allmennyttige formål.

Det er foreslått nye områder for privat skole i Toftelandslier på grensen mot Songdalen kommune.

### 5.1.2 §20-4 pkt.2 Landbruk- natur og friluftsområder (LNF områder)

Dette er områder hvor det er landbruksinteresser, naturinteresser og friluftinteresser. I LNF-området utenom områder avsatt til spredt boligbygging, er det byggeforbud. For å hindre konflikter mellom landbruk og andre interesser er det i retningslinjene foreslått avstandskrav mellom ny boligbebyggelse og landbruksarealer i drift.

### Spredt boligbygging

Spredt boligbygging kan tillates hvor dette er angitt med lokalisering og omfang på plankartet. Det er ikke angitt spesielle områder i LNF-området hvor hyttebygging kan tillates. Følgende områder og antall eneboliger medtas hvor spredt boligbygging er tillatt:

Område	Områdenavn	Nyoppføring
B1	Eikestøl/Tofte/Dahl	3
B2	Stupstad	2
B3	Holmen	1
B4	Trykjerran	2
B5	Årstøl-Lia	2
B6	Myran	2
B7	Repstad	2
B8	Lohne-Tverråna	3
B9	Ormestad-Lian	2
B10	Tånevig	3
B11	Saltåg	2

## **Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel**

### **5.1.3 §20-4 pkt 3 Områder for råstoffutvinning**

Ved Øvre Knibe er det avsatt område for råstoffutvinning. Når området avsluttes, skal det tilbakeføres til landbruk.

### **5.1.4 §20- 4 pkt 4 Båndlagte områder.**

Virkingen av foreslåtte båndlegging for nærmere angitte formål er begrenset til 4 år fra planen er vedtatt av kommunestyret jfr. plan- og bygningslovens §20-6.

### **Eksisterende naturvernområder.**

Eksisterende naturvernområder som er fredet etter naturvernloven, er vist på kartet med egen skravur. Områdene er nærmere beskrevet på kart utarbeidet av Fylkesmannens miljøvernavdeling.

### **Foreslåtte naturvernområder.**

Som foreslåtte sjøfuglreservat er videreført Vestre Niglusholmen, Lastadholmene, og sydlig del av Skarvøya. Som våtmarksområder for ulike sjøfugl er utløpet av Lundeelva foreslått videreført.

### **Nedbørsfelt for drikkevann.**

Det er vist klausulert nedbørsfelt for Tronstadvatn, Rossevatn og Stemvann/Vranglevann

### **Friområder.**

Som bestående friområder er vist områder som pr. i dag er sikret til dette formål. Området på Tag er avsatt til golfbane med adkomst fra Lohnevegen eller fra Repstadvegen. Utbygging av golfbanen skal skje etter reguleringsplan. I forbindelse med reguleringsarbeidet kan det bli stilt krav om utarbeiding av konsekvensanalyse jfr. bestemmelsene i plan- og bygningsloven. Ny skytebane i Årdalen og friområde på Tømmervikodden er opprettholdt.  
Lekeplass mot ytre Kilen – Moseheia vel  
Badeplass i Neverkilen syd og vest for Pollen.

### **Landskapsvernområde**

Oksøy- Ryvingen landskapsvernområde er vist på plankartet.

### **Skjærgårdspark.**

Det er vist områder som er sikret som skjærgårdsparkarealer.

## Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

### 5.1.5 §20-4 pkt.5 Områder for særskilt bruk eller vern av sjø og vassdrag.

#### FFNF-områder:

Stort sett alle sjøområder er lagt ut til flerbruksområder -FFNF-områder: ferdsel-, fiske-, natur- og friluftsområder.

#### *Friluftsområder sjø*

- Høllesanden ut til Saltholmen er lagt ut til friluftsområde. I perioden 1. mai til 1. september skal området være avstengt for båttrafikk.
- Tømmervigodden - friområde på land videreføres som friluftsområde i sjø.
- Geitetangen - friområde på land videreføres som friluftsområde i sjø.
- Høllebakken - friområde på land videreføres som friluftsområde i sjø. Viktig som badeområde for barn og unge.
- Vaglen - kombineres med ferdsel- og naturområde
- Vaskeplassen - friområde på land videreføres som friluftsområde i sjø.
- Paradis-Hellevika - friområde på land videreføres som friluftsområde i sjø, må kombineres med farleder.
- Rivenesområdet - friområde på land videreføres som friluftsområde i sjø.

#### Naturområder sjø

- Niglus - området rundt Niglus legges ut til naturområde grunnet særlig spesielle naturkvaliteter i form av spesielt fugleliv.
- Kosseviga - viktig vinterhabitat for fugl
- Utløpet av Lundeelva - fugleliv. Må kombineres med ferdsel- og friluftsområde
- Utløpet av Søgneelva - viktig fugleliv. Natur og friluftsområde
- Søylekilen - grunn mudderbukt - viktig bunnfauna

#### Område for akvakultur

Ved Tjamsøya, Hærøya og Kallholmen - skjellanlegg – gitte konsesjoner er tatt med **Mellom Persholmen og østre Brannøy, samt syd for Sådøya – oppdrettsanlegg - videreføres fra kommunedelplan for Borøya**

#### Småbåthavner

Nye småbåthavner i Trysfjorden ved Skarpeid- Sørstranda, og Benkan (Ålo) er lagt inn i kommuneplanens arealdel. Utvidelse av Torvefjorden båthavn som har vært i ekisterende plan, avklares i forbindelse med kommunedelplanen for Amfeneset. Ytre Leirkilen båthavn er regulert og ligger inne i kommuneplanen.

## Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

### Oksøy – Ryvingen landskapsvernområde

Området er vist på kommuneplanens arealdel.

#### Vassdrag

Rikspolitiske retningslinjer (RPR) for vernede vassdrag skal legges til grunn ved planlegging i de områdene som berøres. Vassdragsbeltet avgrensning og forvaltning bør differensieres etter registrerte verneverdier og arealtilstand etter bestemmelsene i retningslinjene. Vannstrengen bør i kommuneplanens arealdel legges ut til naturområde, friluftsområde i kombinasjon. Byggeforsbud langs Søgneelva settes til 100 m. 50 meter for øvrige vassdrag. Flomsonen for Søgneelva er vurdert i forhold til byggeområder. NVE arbeider med flomsonekart for Lundeelva.

#### Fiske

- **Strandnotstasjoner i Torvefjorden der det drives forsøksfiske opprettholdes**
- **Solvikfjorden - avsettes til fiskeområde.**
- **Risøy - låsettingsplass videreføres fra kommunedelplan for Borøya.**

#### Ferdse

Hovedledene som er merket med lys og en indre hovedled er avsatt til ferdsel.

### Landskapshensyn og god estetikk i skjærgårdlovens §§81 og 93 samt fradeling.

Store terrenginngrep tillates ikke. Ny bebyggelse skal tilpasses landskapet, og ikke omvendt. All bebyggelse skal Landskapshensyn og god arkitektur skal legges til grunn ved all bebyggelse. utføres med nøktern utforming og detaljering, og tilpasses formspråket i omkringliggende landskap og bygningsmasse. Dette omfatter takvinkel, vindusåpninger, detaljering og materialbruk. Ved behandling av plan- og byggesaker skal det legges vekt på god estetisk utforming i samsvar med tiltakets funksjon og med respekt for naturgitte og bygde omgivelser. PBL § 74.2 "Estetikkparagrafen" skal være førende og brukes aktivt ved tiltak i hele planområdet.

#### 5.1.6 §20-4 pkt.6 Viktige ledd i kommunikasjonssystemet.

Ny trase for E39 ved Trysfjorden er nordre trase tatt med på plankartet med en byggefri korridor på 200 m. For krysset med E-39 ved Lunde er det i reguleringsplanen for Lunde vist ny kryssutforming med E39. Ved kryss E-39 / Hølleveien er vist planfritt kryss i tråd med reguleringsplanen fra 1994. For Rv 456 er det tatt med trasen fra Langeneskleiva med bro over Søgneelva og inn på nåværende veg ved Sebbetåa med en korridor på 50 meter.



## Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

På planen er vist etablert gang- og sykkelveinett og foreslått videre utbygging til et sammenhengende gang- og sykkelveinett. Gang- og sykkelvei Høllesanden – Giskedalen og gang- og sykkelvei Rona Romsvika er vist som planlagte anlegg. Eksisterende skogsbilveger er vist på planen. Hovednettet for strømforsyning er vist på plankartet.

### 5.2 Bestemmelser til kommuneplanens arealdel

For byggeområder kan det lages bestemmelser til kommuneplanens arealdel som er juridisk bindende. I hele planområdet og for LNF-områdene kan det lages retningslinjer i tilknytning til kommuneplanens arealdel som er kommunestyrets instruksjon til fast utvalg for plansaker sin behandling av saker.

#### Plan og bygningslovens § 20-4 2. ledd

##### **Bokstav a** (fellesbestemmelser, gjelder hele planområdet)

For områder avsatt til utbyggingsformål, områder for råstoffutvinning kan arbeid og tiltak som nevnt i lovens §§84 og 93 samt fradeling til slike formål ikke finne sted før området inngår i reguleringsplan.

For eksisterende byggeområder for småhusbebyggelse for boliger vest for Trysfjorden kreves ikke reguleringsplan.

Plankravet gjelder ikke tiltak knyttet til eksisterende boligbebyggelse og fritidsbebyggelse innenfor de begrensninger som gjelder for meldingsaker (jf. PBL § 86a), og tiltak som verken krever søknad eller melding.

For eksisterende byggeområder som går til sjøen i regulerings- og bebyggelsesplaner vedtatt før 1986 kan tiltak etter pbl §§81, 86a og b, 87 og 93 samt fradeling til slike formål, ikke finne sted før områdene inngår i ny reguleringsplan. Dette gjelder for følgende regulerings-, bebyggelses-, disposisjons- og strandplaner:

- 19691030 Kileheia 2
- 19700511 Ytre delen av Lyngmyren
- 19701006 Kjeholmen
- 19711129 Nordre Kalsnes
- 19730404 Kileheia hytteplan
- 19760514 Lyngmyr
- 19770614 Trollneset
- 19800304 Ankerviga, Monsøya
- 19810407 Bebyggelsesplan for del av Skarpøya
- 19820518 Vestheia, Monsøya
- 19820831 Vestre Pallane, Skarpøya
- 19830830 Bebyggelsesplan for del av Skarpøya
- 19840828 Myra, Monsøya
- 19841126 Ausviga del av 30/26
- 19850606 Del av Krossneset

## Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

**Bokstav b** (gjelder for byggeområder: bestående og foreslåtte, og områder avsatt til spredt boligbygging i LNF)

1. Landskapshensyn og god arkitektur skal legges til grunn ved all bebyggelse. Store terrenginngrep tillates ikke. Ny bebyggelse skal tilpasses landskapet og ikke omvendt. All bebyggelse utføres med nøktern utforming og detaljering, og tilpasses formspråket i omkringliggende landskap og bygningsmasse. Dette omfatter takvinkler, vindusåpninger, detaljering og materialbruk. Ved behandling av plan- og byggesaker skal det legges vekt på god estetisk utforming i samsvar med tiltakets funksjon og medrespekt for naturgitte og bygde omgivelser. Pbl § 74.2 "estetikkparagrafen" skal være førende og brukes aktivt i hele planområdet.
2. Uthus skal når tomtas egnethet tilsier dette, plasseres i tilknytning til hovedbygning minst mulig eksponert mot strandsonen. Maks T-BRA 15 m<sup>2</sup>. Maksimal mønehøyde 3,5 meter fra planert terreng. Det tillates kun ett uthus pr. eiendom. Fyllinger skal ikke være høyere enn 1 meter.
3. Anneks med bruksareal maks T-BRA= 20 m<sup>2</sup> kan kun oppføres der totalt bruksareal ikke overstiger T-BRA= 100 m<sup>2</sup>, og skal ligge nærmere fritidsbolig enn 8 meter.
4. Brygger skal gis en god terrengtilpassing og utformes slik at de ikke eksponerer seg selv eller virker dominerende. Brygger, båtfester og andre varige konstruksjoner og anlegg skal ta hensyn til allmenn ferdsel og utformes nøkternt. Bryggefront skal utføres i ubehandlet tre og/eller naturstein. Maks lengde på kaifront pr tomt = 8 meter og maks areal 20 m<sup>2</sup>. Krav om minimum 3 meter bryggeplass til ny fritidsbebyggelse på øyene.
5. Fritidsboligeiendom kan bebygges inntil T-BRA =100 m<sup>2</sup>. Maksimalt 1 boenhet pr. tomt. Maks mønehøyde 5,5 meter.
6. Ved utbygging og gjennomføring av tiltak skal det sikres god tilgjengelighet for alle. Bygninger og anlegg skal utformes slik at de kan brukes på like vilkår av så stor del av befolkningen som mulig. 50 % av nye boligmasse skal oppfylle Husbankens krav til livsløpstandard.
7. Når annet ikke er sagt gjelder følgende: Maks bebygd areal for boligeiendommer er BYA = 30%. Der antall boenheter ikke er angitt i plan kan det tillates maksimalt to (2) boenhet pr. regulerte tomt der en av disse ikke skal overskride T-BRA = 60m<sup>2</sup>. Det kreves to biloppstillingsplasser pr. boenhet.
8. Ved bruksendring fra fritids- til helårsbolig, kan det tillates garasje på inntil 50 m<sup>2</sup> i 1. etasje.
9. For å kunne tillate konvertering til bolig må eiendommene ha tilfredstillende vannforsyning, avløp, kjøreveiadkomst, tinglyst bryggerett på øyene og akseptable forhold for trafikksikkerhet.

## Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

### **Bokstav c** (Oppholds- og lekearealer)

1. I nye byggeområder skal leke og oppholdsarealene være sikret for opparbeidelse før byggetillatelse gis for nye boliger. Det skal i forbindelse med utarbeiding av reguleringsplan stilles krav om at boliger og leke-/oppholdsarealer skal ferdigstilles likt
2. Minste private uteoppholdsareal pr. boenhet er 80m<sup>2</sup> . Minimum 25m<sup>2</sup> av fellesarealene pr. boenhet skal avsettes til lekeplasser.
3. Leke- og oppholdsarealer skal sikres gode solforhold og være tilgjengelig for alle brukergrupper. Areal brattere enn 1:3 skal ikke regnes som lekeareal eller uteoppholdsareal.

### **Bokstav d** (Mindre byggetiltak i alle LNF-soner)

Til eksisterende boligbebyggelse og fritidsbebyggelse tillates mindre byggearbeider, innefor de begrensninger som gjelder for meldingssaker (jf. plbl § 86a), og tiltak som verken krever søknad eller melding. Dette gjelder såfremt tiltaket ikke strider mot plan- og bygningsloven med forskrifter og planer gitt i medhold av loven. Bestemmelsen gjelder ikke tiltak som ligger innenfor 100 metersonen til sjø og vernede vassdrag (Søgneelva), og 50 metersonen til øvrige vassdrag.

**LNF-områder der spredt boligbebyggelse er tillatt** (plbl § 20-4, annet ledd, bokstav c, jf. jordlovens §§ 9 og 12 og skoglovens § 50)

I kommuneplanens arealdel er det avmerket soner hvor ny spredt boligbebyggelse er tillatt. Nyoppføring og bruksendring kan skje med følgende begrensninger:

Område	Områdenavn	Nyoppføring
B1	Eikestøl/Tofte/Dahl	3
B2	Stupstad	2
B3	Holmen	1
B4	Trykjerran	2
B5	Årstøl-Lia	2
B6	Myran	2
B7	Repstad	2
B8	Lohne-Tverråna	3
B9	Ormestad-Lian	2
B10	Tånevig	3
B11	Saltåg	2

## Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

Følgende vilkår må oppfylles før byggetiltak kan godkjennes:

- Bolig med inntil en boenhet tillates.
- Bebyggelsen må ikke ha større avstand enn 250 meter fra annen bebyggelse
- Forholdet til automatisk fredete kulturminner må avklares før byggetillatelse gis.
- Bygging på dyrket eller dyrkbar mark er ikke tillatt.
- Bebyggelsen skal tilpasses omkringliggende landskap, eksisterende bebyggelse og tomtas naturgitte forhold.
- Bebyggelsen skal ha saltak. Høye skjemmende sokler og terrengoppfylling/skjæring tillates ikke.
- Spredt boligbygging skal lokaliseres slik at det tas hensyn til turveier, eventuelle vilttrekk, leke- og fritidsområder mv.
- Ved etablering av nye tomter skal det søkes å få klare naturlige eiendomsgrenser, god arrondering og tilstrekkelig med uteoppholdsarealer. Tomtene skal ikke overstige 2 daa.

### **Bokstav e** (Gjelder for hele planområdet)

Ubebygde holmer og øyer skal fortsatt være ubebygde.

### **Bokstav f** (Områder langs vassdrag)

I 100 metersbeltet til Søgne-elva med sidevassdrag og 50 metersbeltet til øvrig vassdrag, er det forbud mot bygge- og anleggsvirksomhet. For Søgne-elva gjelder forbudet inntil nærmeste moderne inngrep langs begge sider av vannstrengen. For stedbunden næringer gjelder byggeforbudsbeltet 10 meter på hver side av vannstrengen.

Forbudet gjelder mot bygge- og anleggsvirksomhet som nevnt i pbl §§ 81, 86a, 86b og 93.

### **Rettsvirkning** (Plan og bygningsloven § 20-6 virkning av kommuneplan)

Reguleringsplaner og bebyggelsesplaner vedtatt etter 1.1.86 går foran kommuneplanen.

### **Områder som er båndlagt (pbl § 20-4, første ledd, nr. 4)**

1. Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde. Vernet med hjemmel i naturvernloven
2. Søgne-elva med sidevassdrag

### **Områder som skal båndlegges (pbl § 20-4, første ledd, nr. 4)**

1. Årdalen skytebane, støysone rundt skytebane
2. Golfbanen på Tag

## **5.3 Retningslinjer**

1. Bestemmelsene til kommuneplanens arealdel skal gjelde som retningslinjer for øvrige områder.
2. For planlegging av fritidsbebyggelse stilles følgende krav:

## Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

- Kommunen kan gå mot utbygging der resipientforholdene ikke ligger til rette for utbygging
  - I tilknytning til plan kan kommunen stille krav om utbygging av hovednett for vann- og avløpsledninger.
  - Ved godkjenning av reguleringsplaner for fritidsbebyggelse skal det foreligge godkjent plan for utslipp av avløpsvann.
3. Kommunale retningslinjer for omfang og kvalitet av arealer og anlegg av betydning for barn- og unge, datert 15.01.91 skal legges til grunn for plan- og byggesaksbehandlingen.
  4. Ved behandling av søknader om dispensasjon i 100-metersbeltet skal forhold som allmenne rekreasjons- og friluftsinnteresser, livsmiljø for planter og dyr og landskapsmessige verdier tillegges vesentlig vekt. Dersom tiltak er i konflikt med et eller flere av disse forholdene, foreligger det ikke særlig grunn til å gi dispensasjon.
  5. For boligområder skal regulerte gang- og sykkelveger skal være etablert før boligene kan tas i bruk.
  6. Det skal legges til rette for konvertering fra fritidsbolig til bolig på fastlandet. Når det gjelder eiendommer hvor det er gitt bruksendring fra fritidsbolig til bolig, bør det kunne tillates garasje på eiendommene som dispensasjonssak. Hvis det skal bygges mer enn 100 m<sup>2</sup> T-BRA til andre formål enn garasje på konverterte eiendommer, bør det skje med reguleringsendring.
  7. Minst 20 meter fra ny bolig i LNF-område til landbruksareal for å unngå konflikter
  8. Kårbolig tillates ikke
  9. Bygging av skogsbilveger i 100-metersbeltet skal også behandles etter plan- og bygningsloven
  10. Reguleringsplanen for Linnegrøvan næringsområde skal gjennomgås med tanke på økt utnyttelse av eksisterende areal. Området sør for foreslått utvidelse av Linnegrøvan næringsområde skal kunne omdisponeres til fremtidig næringsområde.

## 6. Boligbyggeprogram

Boligbyggeprogrammet er utarbeidet for hele planperioden, men det er primært utbygging fram til 2010 som bør styres nå. Ved senere revisjoner må kommunen ta stilling til utbygging etter 2010.

Boligbyggeprogrammet utarbeides ut fra en forventet vekst på 1,5 % pr år. I gjennomsnitt bor det 2,7 personer pr bolig i kommunen. 1,5% vekst er 150 personer pr år, eller 55 – 60 boliger ut fra gjennomsnittstall. Noen boliger går ut av bruk hvert år og noen boliger går over til fritidsboliger i forbindelse med arv, slik at det er vanskelig å si eksakt hvor stor vekst det blir i

## Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

kommunen ut fra et boligall. Typer boliger som bygges, flyttekjeder – at folk flytter mellom boliger, gjør det også vanskelig å lage prognoser for boligbygging og befolkningsvekst.

Ut fra boligbygginga de siste årene skulle befolkningsveksten vært større enn det som er registrert.

Boligbyggeprogrammet bør vise når utbygging forventes å starte og utbyggingstakt. Boligene er ført opp det året det gis byggetillatelse. Boligbyggeprogrammet bør styres ut fra gjennomsnittlig boligbygging over minst 5 år for å fange opp svingninger.

I tabellen under er det vist boligområdene som kan komme. I tillegg kan det komme noen små felt. For en del boligfelt er det inngått utbyggingsavtaler. Det framgår av tabellen. I noen utbyggingsavtaler er det bestemt utbyggingstakt som utbygger kan bygge etter. Disse er merket med stjerne (\*) i tabellen. I andre felt er det inngått avtaler der det står at utbyggingstakten skal tilpasses boligbyggeprogrammet. I siste linja i tabellen er det oppsummert de utbyggingsavtalene som har en fastlagt utbyggingstakt.

For øvrige område er det antydnet en mulig utbyggingstakt. Kommunens utfordring blir å:

- fastsette når utbyggingen på Åros felt C skal starte
- holde igjen på utbygging på Tangvall innenfor vedtatt reguleringsplan
- innfasing av nye utbyggingsprosjekter fra 2010

Framdriften av utbyggingen på Torvmoen er svært viktig for boligproduksjonen i kommunen fram til 2010.

Skolekrets/felt	sum	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
<b>Langenes</b>											
Vognsneset/Donevann	13	5	5		3						
Ytre Kilen	10				5	5					
Åros felt C	65		10	10	15	15	15				
Søvik/Nodnes/Pålsnes	65	8*	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Skillsmyra	9	9									
<b>Sum Langenes</b>	162	22	20	15	28	25	20	5	5	5	5
<b>Nygård</b>											
Torvmoen	120*	20	40	30	30						
Torvmoen,	20*		10		10						
Fjellstien(Hestemyra)	26*		10	16							
Akstihola	14*	7	7								
F 8 Tangvall	45**	17*				15	15				
F 9 Tangvall	15				15						
F 12 Tangvall	15					15					
F 18 Tangvall	50**	25						15	10		
F 11 Tangvall	15										15
F 14 Tangvall	15										15
F 17 Tangvall	15										15
<b>Sum Nygård</b>	350	49	67	46	55	30	15	15	15		45
<b>Lunde</b>											
Vedderheia	8*	5	3								

## Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

Vedderheia Nord	160				10	10	10	10	10	10	10
Leireheia Nord, del 1	33*	8	10	5	5						
Oftenes (Sødal)	25				15	10					
Leireheia Nord, del 2	30						10	10	10		
Lunde sentrum	50				10	10	10	10	10		
Lunde reguleringsplan	20		5	5	5	5					
Kjellandsheia	1000					25	25	25	25	25	25
Lastad	15				5	5	5				
<b>Sum Lunde</b>	<b>1348</b>	<b>13</b>	<b>18</b>	<b>20</b>	<b>50</b>	<b>65</b>	<b>55</b>	<b>55</b>	<b>45</b>	<b>35</b>	<b>35</b>
<i>Spredd</i>	50	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
<i>Fortetting</i>	33	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3
<i>Konvertering bolig-fritidsbolig</i>	17	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2
<b>Totalt</b>	<b>1970</b>	<b>94</b>	<b>115</b>	<b>81</b>	<b>143</b>	<b>130</b>	<b>115</b>	<b>80</b>	<b>85</b>	<b>50</b>	<b>95</b>
<b>Utbyggingsavtaler med utbyggingstakt</b>		<b>70</b>	<b>80</b>	<b>51</b>	<b>45</b>						

- \* utbyggingsavtale med utbyggingstakt
- \*\* utbyggingsavtale som skal tilpasses boligbyggeprogrammet

Totaltallet omfatter mer enn det som skal bygges i planperioden fordi utbyggingen av store områder som Kjellandsheia vil gå utover planperioden.

I forhold til kommunal infrastruktur er det skolekapasitet i Nygård krets som kan være kritisk. Det vil bli utarbeidet en egen skolebruksplan som skal avklare videre skoleutbygging. I vedtatt økonomiplan er det lagt inn oppstart utvidelse av kapasitet for på barneskoletrinnet. For utbygging etter 2010 er det aktuelt med ny skole i Kjellandsheia avhengig av utbyggingstakten.

## 7. Vedlegg

**UTBYGGINGSAVTALER - PRINSIPPVEDTAK** (retningslinjer vedtatt av kommunestyret 22.06.06 sak K-50/06, jfr pbl kap XI-A)

### Vedtak:

I forbindelse med gjennomføringen av arealplaner skal det – når private grunneiere eller utbyggere står for utbyggingen av et område – inngås utbyggingsavtale mellom kommunen og grunneier/utbygger før utbygging kan starte opp.

Kravet som slik utbyggingsavtale gjelder for hele kommunen hvor det innenfor et planområde skal bygges ut mer enn 10 boenheter eller næringsområde større enn 3 dekar eller for bygg større enn 500 m<sup>2</sup> T-Bra. Ved mindre utbygginger kan det, når forholdene krever det, også bli stilt krav om utbyggingsavtale.

**Utbyggingsavtalene må ta utgangspunkt i vedtatte arealplaner med bestemmelser, kommunens boligbyggeprogram (bl.a. utbyggingstakt), andre sektorplaner som måtte gjelde for det området som skal bygges ut samt generelle kommunale krav/standarder til teknisk utforming/utførelse.**

## Handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel

**Kommunen kan kreve tildelingsrett til en andel av tomtene. Kommunen kan videre stille krav til kostnadsnivået på tomtene.**

Når det gjelder kostnadsfordeling ved utbygging, forutsetter kommunestyret at grunneier/utbygger dekker alle utgifter forbundet med planlegging og opparbeidelse av intern infrastruktur (så som vei, parkering, vann og avløp, energi- og kommunikasjonsanlegg, leke- og rekreasjonsområder etc.). Videre forutsettes det at grunneier/utbygger bekoster fremføring av eksterne anlegg så som vei, vann, avløp, energi- og kommunikasjonsanlegg til boligområdet fra nærmeste offentlige tilknytningspunkt eller betaler et bidrag til kommunen for slik framføring som dekker merkostnadene for feltet som kommunen får på infrastrukturen.

Tekniske hovedanlegg, trafikkarealer, friområder o.l. skal overdras vederlagsfritt og fri for heftelser til kommunalt eie og vedlikehold senest samtidig med at kommunen overtar ansvaret for driften. Ansvar for vedlikehold av lekeplasser, o.l. skal som hovedregel være tomtedefeltets.

Med bakgrunn i vedtatt arealplan og sektorplaner, må utbyggingsavtaler for nye boligområder også regulere hvilke eventuelle boligsosiale tiltak (eks. fordeling av boligtyper, krav til tilgjengelighet og kvalitet, fortrinnsrett til kjøp av boliger etc) som skal gjelde for de enkelte utbyggingsområdene. Kommunen kan i utbyggingsavtale også kreve at det i bygg tilrettelegges for alternativ varme.

Utbygger må stille tilfredstillende bankgaranti for oppfyllelse av sin forpliktelser etter utbyggingsavtalen.

Rådmannen får fullmakt til å fremforhandle utbyggingsavtaler. Avtalene godkjennes av Planutvalget.

Revidert 11.12.2007, Ørum